

Mantelzorg

Zorgen verlenen,
hulp krijgen
Zorgen voor een
zorgenkind

www.lm.be

Liever
Thuis UZM

Inhoud

Mantelzorg	5	Premies voor woningaanpassing	28-29
Mantelzorg, zorg goed voor jezelf!	6-7	Vlaamse renovatiepremie	28
De algemene erkenning als mantelzorger	8	Brusselse premie voor de aanpassing van een woning bewoond door een persoon met een handicap	28
Tegemoetkomingen en premies	9-15	Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH)	28-29
De Vlaamse sociale bescherming	9-12	LM, wij zijn echt met je gezondheid bezig	31-34
Het persoonlijke-assistentiebudget	12	Dienst Maatschappelijk Werk (DMW)	31-32
De mantelzorgpremie en sociaal-pedagogische toelage	12-13	LM-verenigingen	32-33
Verplichte ziekteverzekering	13-14	Uitleendienst / Zorgshop / Zorgboetiek	33
Zorgtoeslag voor kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte	14-15	Ziekenvervoer	34
Steun bij hoge medische kosten	15	vzw alin	34
Verlofstelsels voor mantelzorgers	17-27	Nuttige tools	35
Mantelzorgverlof	17-18	Samenspraak-fiche	35
Ouderschapsverlof	18-19	Website Vlaams Expertisepunt Mantelzorg	35
Pleegouderverlof	20	Aanbod folders en brochures	36-37
Adoptieverlof	20-21	Klachtenprocedure vzw Liever Thuis LM	38
Verlof om medische bijstand	21-23	Contactadressen	39
Verlof voor palliatieve zorg	23-24		
Tijdskrediet	24-25		
Zorgverlof voor zelfstandigen	26		
Ben je werkloos?	27		
Ben je arbeidsongeschikt of invalide?	27		

Mantelzorg

De geboorte van een kind is doorgaans een leuke gebeurtenis. In Vlaanderen en Brussel worden ieder jaar echter ook kinderen geboren met een handicap. Soms werd de handicap reeds vóór de geboorte vastgesteld en koos je er als ouder bewust voor om dit kind toch op te nemen in je gezin. Soms wordt de handicap pas vastgesteld na de geboorte of na enkele dagen, maanden of jaren. Andere kinderen krijgen bijvoorbeeld door een ongeval of een ziekte plots een beperking.

In ieder geval, word je in al deze situaties van de ene op de andere dag een ouder van een kind dat extra zorg nodig heeft. Je wordt dus mantelzorg.

Mantelzorgers zijn mensen die op regelmatige basis zorgen voor een persoon die vanwege ziekte of handicap hulpbehoevend is. Als mantelzorg doe je dit voornamelijk vanuit de nauwe band die je hebt met de zorgbehoevende persoon en kosteloos. Je bent dus geen professionele hulpverlener en ook geen vrijwilliger.

Ook als broer of zus van een zorgenkind kan je mantelzorg zijn als je voor hem of haar meezorgt.

Mantelzorg is niet vanzelfsprekend. Het is een hele uitdaging om je weg te vinden in het aanbod van thuiszorgdiensten, voorzieningen en tegemoetkomingen. De vzw Liever Thuis LM wil je via deze brochure ondersteunen in je zoektocht door het thuiszorglandschap.

In deze brochure geven we tips om bij het bieden van mantelzorg ook goed voor jezelf te zorgen en bespreken we de financiële ondersteuning waar je als mantelzorg een beroep op kunt doen of waar je kind een beroep op kan doen. Helemaal achteraan in de brochure geven we een overzicht van folders, brochures en websites die voor jou interessant kunnen zijn.

Mantelzorg, zorg goed voor jezelf!

Als mantelzorg heb je het niet altijd even gemakkelijk. Bovendien zorgen de vele uren die je aan de zorg besteedt ervoor dat je minder vrije tijd hebt. Na een tijdje kunnen de zorgtaken hierdoor zwaar doorwegen. Dit kan een negatieve invloed hebben op je gezondheid. De volgende acht tips kunnen je helpen om fit in je hoofd te blijven.

Vind jezelf oké

Je doet je best om je zorgtaken zo goed mogelijk uit te voeren. Dat je daarbij tot het uiterste gaat, siert je. Toch kun je al eens een steekje laat vallen. Het is belangrijk dat je dit leert aanvaarden. Niemand is immers perfect. Probeer tevreden te zijn met wat je bereikt hebt en de zorgtaken die je goed uitvoert.

Praat en deel je gevoelens

Als je het moeilijk hebt, is het belangrijk om hierover te praten. In veel gevallen kunnen problemen eenvoudig opgelost worden. Bovendien zullen de personen uit je omgeving het eerder als een sterkte zien wanneer je open communiceert over de moeilijkheden die je ervaart.

Ontspan en doe nieuwe dingen

Niemand houdt het vol om 24 uur op 24 en 7 dagen op 7 voor iemand te zorgen. Daarom is het belangrijk dat je af en toe de tijd neemt om te ontspannen. Probeer eens

iets nieuws uit. Alles kan en mag, zolang je het graag doet. Op die manier worden je batterijen opnieuw opgeladen.

Verzorg je sociale contacten

Mantelzorgers voelen zich weleens in de steek gelaten door vrienden of familieleden. Maar weet jij nog wanneer je de laatste keer zelf het initiatief nam om af te spreken? Het uitvoeren van zorgtaken vraagt veel inspanning, waardoor het je extra moeite kost om bestaande contacten te onderhouden. Toch is het belangrijk dat je hier energie insteekt. Er is niets dat je meer kracht en energie geeft dan je door je vrienden aanvaard en begrepen te voelen. Je vrienden en familie vormen dan ook je vangnet voor als je het moeilijk hebt.

Durf 'neen' te zeggen

Veel mantelzorgers zijn bang om 'neen' te zeggen uit angst voor conflicten. Toch is het belangrijk dat je jezelf op de eerste plaats durft te zetten. Je hoeft je niet verplicht te voelen om op elke zorgvraag in te gaan, want ook jij hebt recht op een eigen leven. Mensen die het goed met je menen, brengen er begrip voor op als je eens voor je eigen welzijn kiest.

Vraag hulp

Zelfs wanneer je tijd neemt voor jezelf, kun je het gevoel krijgen dat de zorg je te veel

wordt. Op die momenten is het belangrijk om hulp in te roepen van professionele hulpverleners, familieleden en/of vrienden. Wacht niet met hulp zoeken tot wanneer de emmer overloopt en neem tijdige maatregelen.

Stel minder dringende taken uit

Een zorgsituatie kan bestaan uit een hele reeks van taken. Toch zijn deze taken meestal niet allemaal even dringend. Een zorgkind heeft dagelijks zijn of haar verzorging nodig, maar is het echt nodig dat je 's avonds om 10 uur start met strijken wanneer er nog voldoende kledij is om de volgende dagen door te komen? Om te vermijden dat je overspannen wordt, is het belangrijk om minder dringende taken uit te stellen.

Gun jezelf rust

Ben je overbelast? Nemen de zorgtaken te veel tijd in beslag? Als je onder stress staat, ben je prikkelbaar en slechtgehumeurd. Maak daarom tijd vrij voor jezelf en las activiteiten in die je helpen om tot rust te komen, zoals een boek lezen, naar muziek luisteren of een bad nemen. Dergelijke kleine activiteiten hoeven niet veel tijd in beslag te nemen en vermijden dat spanning zich ophoopt en de situatie uit de hand loopt.

Een goede mantelzorg is iemand die, naast de zorg voor een zorg-behoevende, ook goed voor zichzelf zorgt.

De algemene erkenning als mantelzorger

Je kunt je bij je ziekenfonds officieel laten erkennen als mantelzorger door het aanvragen van de algemene erkenning met betrekking tot het mantelzorgstatuut. Dit doe je door een verklaring op erewoord in te vullen waarin je verklaart kosteloos de zorg op te nemen voor een kind met een extra zorgnood. Zowel jij als een andere persoon die kan optreden als vertegenwoordiger van het kind, bijvoorbeeld je partner, dienen de verklaring op erewoord te ondertekenen.

Om in aanmerking te komen voor de algemene erkenning, moet je voldoen aan volgende voorwaarden:

- je bent ingeschreven in het bevolkings- of vreemdelingenregister en verblijft bestendig in België;
- je zorgt permanent of op regelmatige basis voor het kind;
- de zorg is in overeenstemming met de levens- en zorgdoelen van het kind;
- je doet dit kosteloos;

- bij het bieden van de zorg werk je samen met minstens één professionele zorgverlener. Het kind wordt bijvoorbeeld opgevolgd door de huisarts of een specialist, die met jou overlegt over de opvolging van de zorgsituatie;
- je bent niet veroordeeld voor geweld, mishandeling, oplichting of verwaarlozing;
- het kind heeft zijn of haar hoofdverblijfplaats in België;
- het kind is niet permanent of langer dan 90 opeenvolgende dagen opgenomen in een zorgvoorziening. Bijvoorbeeld als het kind in de week naar een internaat gaat, maar de zorg in het weekend door jou wordt opgenomen, kan je wel in aanmerking komen voor de algemene erkenning als mantelzorger.

Als je aan alle voorwaarden voldoet, ontvang je een attest waarop vermeld staat dat je mantelzorger bent. Dit kan je enkele voordelen opleveren, bijvoorbeeld voor een flexibelere arbeidsregeling.

Je bent echter niet verplicht om deze algemene erkenning als mantelzorger aan te vragen.

Tegemoetkomingen en premies

De Vlaamse sociale bescherming

De Vlaamse sociale bescherming bestaat uit twee pijlers:

- zorgbudgetten: het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden en het zorgbudget voor mensen met een handicap;
- mobiliteitshulpmiddelen.

Iedereen die ouder is dan 25 jaar en in Vlaanderen woont, betaalt één keer per jaar een bijdrage voor de Vlaamse sociale bescherming. Minderjarigen met een handicap dienen dus niet te betalen, maar als minstens één van hun ouders de bijdrage betaalt, komen zij ook in aanmerking voor een zorgbudget en/of een mobiliteitshulpmiddel.

In Brussel is de aansluiting vrijblijvend. Als jij en je partner geen bijdrage betalen voor de Vlaamse sociale bescherming, heeft jullie kind geen recht op het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden en/of het zorgbudget voor mensen met een handicap.

Zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden

Het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden werd tot 2018 'de Vlaamse zorgverzekering' genoemd en heel wat mensen gebruiken hiervoor nog steeds de term

'mantelzorgpremie'. Het is een maandelijke vergoeding van € 130 voor de niet-medische kosten, die wordt gestort op het rekeningnummer van een ouder van het kind met een handicap. Niet-medische kosten zijn bijvoorbeeld de kosten voor oppashulp, vervoersonkosten en de aankoop van hulpmiddelen. Ook mantelzorg valt hieronder.

Het gebruik dient niet verantwoord te worden.

Om in aanmerking te komen, dient het kind met de handicap te voldoen aan volgende voorwaarden:

- recht te hebben op een zorgtoeslag met een specifieke ondersteuningsbehoefte (of verhoogde kinderbijslag) op basis van minstens 18 punten op de medisch-sociale schaal;
- aangesloten te zijn bij een zorgkas (via de ouder die de bijdrage betaalt); De ouder die de bijdrage betaalt, dient

minstens 5 jaar woonachtig te zijn in Vlaanderen of Brussel.

In volgende gevallen heb je, zelfs als je voldoet aan bovenstaande voorwaarden, toch geen recht op het zorgbudget:

- als je kind verblijft in een internaat of een afdeling voor permanent verblijf van een medisch-pedagogisch instituut van het Gemeenschapsonderwijs;
- als je kind voltijds verblijft in een multifunctioneel centrum van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH);
- als je kind voltijds verblijft in een residentiële voorziening voor minderjarigen met een handicap, gelegen buiten Vlaanderen;
- als je kind een persoonlijke-assistentiebudget (PAB) ontvangt.

Hoe dien ik een aanvraag in?

Je dient je aanvraag in bij de zorgkas waar je bent aangesloten. Alle formulieren die je hiervoor nodig hebt, zijn beschikbaar bij de zorgkas of op de website van de Vlaamse sociale bescherming.

Heb je hulp nodig bij je aanvraag? Neem dan contact op met de Dienst Maatschappelijk Werk van je ziekenfonds.

Kan ik het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden combineren met andere tegemoetkomingen?

Ja, je kunt het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden combineren met een aantal

andere tegemoetkomingen, zoals het zorgbudget voor mensen met een handicap. Het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden is echter niet combineerbaar met het persoonlijke-assistentiebudget (PAB).

In een aantal gemeenten kom je als ouder van een kind met een handicap niet in aanmerking voor een gemeentelijke mantelzorgpremie of een sociaal-pedagogische toelage als je in naam van je kind het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden ontvangt. In andere gemeenten is dat wel combineerbaar. Informeer je hierover bij de bevoegde gemeentelijke dienst of het sociaal huis.

Meer informatie?

www.vlaamsesocialebescherming.be/zorgbudget-voor-zwaar-zorgbehoevenden

Zorgbudget voor mensen met een handicap

Een ouder van een kind dat omwille van zijn of haar beperking gekend is bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) krijgt, mits het kind voldoet aan enkele voorwaarden, automatisch dit zorgbudget uitbetaald door zijn of haar zorgkas om de nodige ondersteuning te organiseren.

Dit zorgbudget bedraagt € 300 per maand. Het kan bijvoorbeeld gebruikt worden om een familielid of een persoonlijke assistent te vergoeden voor de (permanente) ondersteuning. Het gebruik dient niet verantwoord te worden.

Voorwaarden?

Het zorgbudget voor mensen met een handicap is bedoeld voor kinderen:

- met een erkende handicap;
- met een vastgestelde ondersteuningsnood;
- die geen gebruik maken van niet-rechtstreeks toegankelijke VAPH-ondersteuning.

Kan ik het zorgbudget voor mensen met een handicap combineren met andere tegemoetkomingen?

Ja, je kunt het zorgbudget voor mensen met een handicap combineren met andere tegemoetkomingen, zoals het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden. Je kunt het zorgbudget voor mensen met een handicap echter niet combineren met het persoonlijke-assistentiebudget (PAB).

Meer informatie?

www.vlaamsesocialebescherming.be/zorgbudget-voor-mensen-met-een-handicap

Mobiliteitshulpmiddelen

Sinds 1 januari 2019 is de Vlaamse sociale bescherming uitgebreid met de mobiliteitshulpmiddelen. Als een kind door ziekte of een handicap niet (meer) kan stappen, kan je als ouder via de Vlaamse sociale bescherming een rolstoel, scooter, drie- of vierwiel fiets of een ander hulpmiddel kopen of huren. Vandaag maken al zo'n 60.000 mensen in Vlaanderen gebruik van een dergelijk mobiliteitshulpmiddel.

Wat is er veranderd sinds de mobiliteitshulpmiddelen een onderdeel zijn van de Vlaamse sociale bescherming?

- Aansluiting bij de Vlaamse sociale bescherming én het betalen van de bijhorende bijdrage zijn nu een voorwaarde om een tussenkomst voor een hulpmiddel te krijgen. De aansluiting is verplicht in Vlaanderen. Woon je in Brussel, dan heb je de keuze om aan te sluiten. Sluit je niet aan, dan komt je kind niet in aanmerking voor een mobiliteitshulpmiddel via de Vlaamse sociale bescherming en dien je je te richten tot de gemeenschappelijke gemeenschapscommissie (GGC).
- Een tussenkomst voor een mobiliteitshulpmiddel aanvragen doe je nu via een door de Vlaamse overheid gemandateerde verstrekker (een bandagist) en je zorgkas, dus niet meer bij je ziekenfonds of het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH). Je hebt nog steeds een voorschrift nodig van de arts van je kind. In sommige situaties heb je een rapport nodig van een 'rolstoeladvies-team'.

- Herstellingen en onderhoud van je mobiliteitshulpmiddel dien je nu altijd te laten uitvoeren bij een gemandateerd verstrekker, dus bijvoorbeeld niet meer bij een lokale fietsmaker die hiervoor niet erkend is. De factuur hoeft je niet meer zelf voor te schieten. Je verstrekker stuurt ze rechtstreeks naar je zorgkas zolang je kind er een budget of 'teller' voor heeft.
- Als je kind binnen de maand revalidatie gevolgd heeft in een revalidatievoorziening, kun je tijdelijk een rolstoel huren.
- Lijdt je kind aan een snel degeneratieve aandoening, dan kun je bepaalde hulpmiddelen huren in plaats van kopen, via een snellere procedure. Zo kan je kind sneller van hulpmiddel veranderen naarmate de ziekte evolueert.
- Je verstrekker heeft nu een optie om tussenkomsten te vragen voor nieuwe of innovatieve hulpmiddelen of in bepaalde uitzonderingssituaties.

Meer informatie?

Surf naar www.vlaamse sociale bescherming.be/mobiliteitshulpmiddelen of informeer je bij je zorgkas.

Het persoonlijke-assistentiebudget (PAB)

Een persoonlijke-assistentiebudget (PAB) is een budget dat het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) jou

geeft om de assistentie voor je kind thuis of op school te organiseren en te financieren. Enkel voor minderjarigen kun je een persoonlijke-assistentiebudget aanvragen.

Hoe dien ik een aanvraag in?

De aanvraagprocedure voor een PAB verloopt via de intersectorale toegangspoort (ITP), een dienst van het Agentschap Jongerenwelzijn van de Vlaamse overheid.

Kan ik het persoonlijke-assistentiebudget (PAB) combineren met andere tegemoetkomingen?

Ja, je kunt het PAB combineren met een beperkt aantal andere tegemoetkomingen. Je kunt het PAB echter niet combineren met het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden en het zorgbudget voor mensen met een handicap.

Meer informatie?

Surf naar www.vaph.be/persoonlijke-budgetten/pab/algemeen of informeer je bij de Dienst Maatschappelijk Werk van je ziekenfonds.

De mantelzorgpremie en sociaal-pedagogische toelage

Als ouder van een kind met een handicap kun je in bepaalde gemeenten een financiële tegemoetkoming krijgen voor de extra zorg die je kind nodig heeft. Je ontvangt de

mantelzorgpremie of sociaal-pedagogische toelage maandelijks of jaarlijks. Niet alle gemeenten hebben een mantelzorgpremie of sociaal-pedagogische toelage en de voorwaarden kunnen verschillen.

Meer informatie?

Op onze website www.lieverthuislm.be kun je nagaan of jouw gemeente een mantelzorgpremie of sociaal-pedagogische toelage aanbiedt. Je kunt ook terecht bij de Dienst Maatschappelijk Werk van je ziekenfonds of je gemeente.

Verplichte ziekteverzekering

Het afsluiten van een ziekteverzekering is voor iedereen verplicht. Deze verzekering voorziet een (gedeeltelijke) terugbetaling voor heel wat kosten die voortkomen uit zorgbehoefendheid.

Zorgforfait voor chronisch zieken

De hoge medische kosten van je kind zijn automatisch gekend door het ziekenfonds. Daarnaast heb je als ouder van een kind met een handicap nog heel wat bijkomende kosten, waar je ziekenfonds vaak niet meteen van op de hoogte is. Daarom is het belangrijk om na te gaan of je kind recht heeft op het zorgforfait.

Incontinentieforfait

Het incontinentieforfait vergoedt de kosten voor incontinentiemateriaal van zwaar zorgbehoevende personen en mensen die thuis verzorgd worden en lijden aan een onbehandelbare vorm van incontinentie. Er gelden strikte voorwaarden om in aanmerking te komen. Het forfait wordt jaarlijks uitbetaald.

Het ziekenfonds betaalt het incontinentieforfait automatisch aan de leden waarvan ze weet dat ze hiervoor in aanmerking komen. Contacteer je ziekenfonds wanneer je denkt dat je kind in aanmerking komt.

PVS-forfait

PVS staat voor Persistente Vegetatieve Status. Tot de doelgroep behoren personen die een plotse hersenbeschadiging hebben opgelopen (een niet-aangeboren hersenletsel), gevolgd door een coma, waarna ze niet volledig ontwaken en in een persisterende neurovegetatieve status of een minimaal responsieve status zijn terechtgekomen. Deze personen worden in principe eerst opgenomen in een deskundig ziekenhuis-

centrum waar ze een gespecialiseerde revalidatie krijgen. Daarna kunnen ze thuis een aangepaste verzorging op lange termijn krijgen.

Het PVS-forfait komt tegemoet in de kosten voor genees-, verzorgings- en hulpmiddelen van PVS-patiënten die thuis verzorgd worden.

De aanvraag bij het ziekenfonds gebeurt door de verantwoordelijke arts van de gespecialiseerde voorziening waar de patiënt de revalidatie heeft genoten.

Palliatief thuiszorgforfait

Voor een palliatieve thuispatiënt zal de huisarts een palliatief thuiszorgforfait aanvragen. Dit bedrag kun je gebruiken om genees-, verzorgings- en andere hulpmiddelen te betalen.

Het palliatief thuiszorgforfait komt tussen voor 30 dagen verzorging. Het forfait kan nog een tweede maal worden toegekend als het kind dat zich in een terminale levensfase bevindt na afloop van de eerste 30 dagen verder aan de voorwaarden voldoet.

Voor palliatieve patiënten met een palliatief thuiszorgforfait valt ook het remgeld voor de huisarts en verpleegkundigen weg.

Zorgtoeslag voor kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte

De zorgtoeslag voor kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte vervangt sinds 1 januari 2019 de verhoogde kinderbijslag. Het bedrag van de toeslag is afhankelijk van de mate waarin de specifieke ondersteuningsbehoefte gevolgen heeft voor je kind en je gezin.

Hoe dien ik een aanvraag in?

Sinds 1 januari 2019 beheert Kind en Gezin de aanvraagdossiers. Een door Kind en Gezin erkende arts beoordeelt de gevolgen van de specifieke ondersteuningsbehoefte.

Meer informatie?

www.groeipakket.be/wat-zit-er-in-het-groeipakket/extra-ondersteuning#Zorgtoeslaghandicap

Brussel?

Woon je in Brussel? Dan gelden nog steeds de regels van de verhoogde kinderbijslag. Meer informatie hierover vind je op handicap.belgium.be/nl/mijn-rechten/verhoogde-kinderbijslag.htm.

Steun bij hoge medische kosten

Globaal medisch dossier (GMD)

Een GMD bevat alle medische gegevens (operaties, chronische ziekten, lopende behandelingen, ...) van een patiënt. Laat je voor je kind een GMD aanleggen bij je huisarts, dan daalt het persoonlijk aandeel (remgeld) dat je betaalt voor een raadpleging bij een arts. Is je kind chronisch ziek? Dan

is er een vermindering van het persoonlijk aandeel dat je betaalt bij een huisbezoek. Voor meer informatie kun je terecht bij je huisarts.

Verhoogde tegemoetkoming (VT)

Heeft je kind een erkenning voor zijn of haar handicap van minstens 66 % ongeschiktheid of scoort hij of zij minstens 4 punten op de eerste pijler van de medisch sociale schaal? Dan heb je recht op de verhoogde tegemoetkoming. Je dient hiervoor je aanvraag in bij je ziekenfonds.

Als je kind minstens 4 punten scoort op de eerste pijler van de medische sociale schaal, kun je tevens gebruik maken van enkele afgeleide rechten, zoals:

- het sociaal gas- en elektriciteitsstarief;
- een jaarlijkse bon 'beschermde afnemer' van Eandis ter waarde van € 150 voor de aankoop van een koelkast of een wasmachine.

Maximumfactuur (MAF)

Je ziekenfonds houdt je medische kosten bij. Als jouw medische kosten en die van je gezinsleden in de loop van het jaar het maximumbedrag overschrijden, betaalt je ziekenfonds de kosten die daar bovenop komen volledig terug. Je hoeft hiervoor zelf niets te doen. Bij de eerste uitbetaling in het kader van de MAF ontvang je een attest.

Verlofstelsels voor mantelzorgers

Mantelzorgverlof

Ben je tewerkgesteld als werknemer of ambtenaar en zorg je op regelmatige basis voor een minderjarig kind met een handicap dat thuis verblijft? Dan kun je gebruik maken van het mantelzorgverlof.

Per minderjarig kind met een handicap heb je recht op maximaal 1 maand volledig mantelzorgverlof. Werk je voltijds, dan kun je ook deeltijds mantelzorgverlof opnemen gedurende maximaal 2 maanden per kind. Met 'deeltijds mantelzorgverlof' bedoelen we een halftijds mantelzorgverlof of een 1/5de-mantelzorgverlof. Dit type verlof kun je slechts eenmaal tijdens je beroepsloopbaan aanvragen om te zorgen voor hetzelfde kind. Heb je het bijvoorbeeld aangevraagd in 2021, dan kom je hiervoor niet meer in aanmerking in 2022.

Zorg je voor meerdere zorgbehoevende personen (kinderen, volwassenen of ouderen), dan kun je tijdens je beroepsloopbaan maximaal 6 maanden van dit verlof genieten als je het mantelzorgverlof voltijds opneemt of maximaal 12 maanden van dit verlof genieten als je het mantelzorgverlof deeltijds opneemt.

Tijdens het mantelzorgverlof heb je recht op een RVA -vergoeding, die gelijk is aan de

vergoeding voor het thematisch verlof om medische bijstand.

Het mantelzorgverlof dient aangevraagd te worden bij je ziekenfonds en bij je werkgever, minstens 7 dagen vóór de ingangsdatum.

Wat zijn de voorwaarden?

- Je dient via een verklaring op erewoord te bevestigen dat je de zorg opneemt voor een kind met een handicap.
- Jij en het kind dienen in België te wonen.
- Je dient ingeschreven te zijn in het bevolkings- of vreemdelingenregister van een Belgische gemeente.
- Je dient de mantelzorg niet beroepshalve, kosteloos en in samenwerking met minstens 1 professionele zorgverlener uit te voeren. Hierbij volstaat het bijvoorbeeld als je samenwerkt met de huisarts.
- Je dient bij de mantelzorg rekening te houden met de levensdoelen van het kind. Ook dit dient bevestigd te worden via de verklaring op erewoord.
- Het kind dient te beschikken over een FOD-attest van minstens 12 punten verminderde zelfredzaamheid of over een attest van minstens 6 punten op 18 in de derde pijler op de schaal die gebruikt wordt in het kader van de zorgtoeslag voor kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte of recht te geven op

verhoogde kinderbijslag door minstens 80 % fysieke of mentale ongeschiktheid met 7 tot en met 9 punten.

Meer informatie?

Neem contact op met de Dienst Maatschappelijk Werk van je ziekenfonds.

Ouderschapsverlof

Door het nemen van ouderschapsverlof kun je je arbeidsprestaties onderbreken om meer tijd te hebben voor de opvoeding van je kind(eren). Als het gaat over een kind met een handicap geldt een leeftijdsgrens van 21 jaar.

Je kunt gebruik maken van ouderschapsverlof als je:

- de biologische moeder of vader bent van het kind;
- het kind hebt erkend waardoor de afstamming langs vaderszijde komt vast te staan;
- je meemoeder bent van het kind (de echtgenote of partner van de biologische moeder van het kind);
- één van de adoptieouders bent van het kind.

Beide ouders of adoptieouders hebben recht op ouderschapsverlof. Als de ene ouder zijn of haar recht niet of niet volledig opneemt, heeft de andere ouder geen recht op extra ouderschapsverlof.

Voor wie?

Niet iedereen heeft automatisch recht op ouderschapsverlof. Dit recht hangt nauw samen met de specifieke situatie waarin je je bevindt: Welke functie heb je? Hoe lang werk je al? Waar werk je?

Privésector

Als je in de privésector werkt, kun je altijd ouderschapsverlof aanvragen. De aanvraag kan in principe nooit geweigerd worden.

! Je werkgever kan je recht op ouderschapsverlof met maximaal 6 maanden uitstellen omwille van de goede werking in het bedrijf/de dienst waarin je tewerkgesteld bent.

Ben je zelfstandige?

Je hebt geen recht op ouderschapsverlof, maar er bestaat wel een zorgverlof voor de zorg voor een kind met een handicap.

Andere sector

Neem contact op met je personeelsdienst.

Wat zijn de mogelijkheden?

In principe heb je steeds vier mogelijkheden:

- volledige onderbreking;
- halftijdse onderbreking;

- vermindering met 1/5;
- vermindering met 1/10 (enkel in de privésector en voor de personeelsleden van de lokale en provinciale besturen). Hierbij onderbreek je je arbeidsprestaties elke week met een halve dag of om de 2 weken met een volledige dag.

Word ik betaald?

Je ontvangt een uitkering van de RVA voor de periode waarin je ouderschapsverlof neemt.

Hoe lang kan ik ouderschapsverlof nemen?

- Je kunt volledig ouderschapsverlof opnemen in periodes van 1 maand of een veelvoud ervan en dit voor een maximumperiode van 4 maanden. De eerste 3 maanden heb je altijd recht op een RVA-uitkering. De vierde maand heb je enkel recht op een RVA-uitkering als het kind geboren of geadopteerd is na 8/03/2012.
- Je kunt halftijds ouderschapsverlof opnemen in periodes van 2 maanden of een veelvoud ervan en dit voor een maximumperiode van 8 maanden. De eerste 6 maanden heb je altijd recht op een RVA-uitkering. De zevende en achtste maand heb je enkel recht op een RVA-uitkering als het kind geboren of geadopteerd is na 8/03/2012.
- Je kunt 1/5de-ouderschapsverlof opnemen in periodes van 5 maanden of een veelvoud ervan en dit voor een maximumperiode van 20 maanden. De eerste 15 maanden heb je altijd recht op een

RVA-uitkering. Vanaf de 16de maand heb je enkel recht op een RVA-uitkering als het kind geboren of geadopteerd is na 8/03/2012.

- Je kunt 1/10de-ouderschapsverlof opnemen in periodes van 10 maanden of een veelvoud ervan en dit voor een maximumperiode van 40 maanden. De eerste 30 maanden heb je altijd recht op een RVA-uitkering. Vanaf de 31ste maand heb je enkel recht op een RVA-uitkering als het kind geboren of geadopteerd is na 8/03/2012.

Je kunt tijdens je ouderschapsverlof van de ene regeling naar de andere overgaan, mits je de maximumduur van de verschillende regimes respecteert. Heb je bijvoorbeeld reeds 2 maanden volledig ouderschapsverlof opgenomen, dan kun je nadien nog slechts 20 maanden 1/10de-ouderschapsverlof opnemen. Als je wilt overstappen van de ene regeling naar een andere, informeer je je best op voorhand eens bij de RVA.

Ben ik beschermd tegen ontslag tijdens het ouderschapsverlof?

Tijdens het ouderschapsverlof en in de 3 daaropvolgende maanden ben je beschermd tegen ontslag.

Meer informatie?

Neem contact op met je personeelsdienst of de RVA of surf naar www.rva.be/nl/burgers/loopbaanonderbreking-tijdskrediet-en-thematische-verloven.

Pleegouderverlof

Als je een kind met een handicap opneemt in je gezin voor langdurige pleegzorg, heb je recht op pleegouderverlof. 'Langdurige pleegzorg' betekent dat het kind gedurende minstens 6 maanden deel zal uitmaken van je gezin.

Als het kind een fysieke of mentale handicap heeft voor minstens 66 % of lijdt aan een bepaalde aandoening, kan de periode van pleegouderverlof verdubbeld worden.

Voor wie?

Niet iedereen heeft automatisch recht op pleegouderverlof. Dit recht hangt nauw samen met de specifieke situatie waarin je je bevindt: Welke functie heb je? Hoe lang werk je al? Waar werk je?

Privésector

Als je in de privésector werkt, kun je altijd pleegouderverlof aanvragen. De aanvraag kan in principe nooit geweigerd of uitgesteld worden.

Ben je zelfstandige?

Je hebt recht op pleegouderverlof.

Andere sector

Neem contact op met je personeelsdienst.

Wat zijn de mogelijkheden?

Het pleegouderverlof kan je enkel voltijds opnemen in een aaneengesloten periode.

Word ik betaald?

Als je werknemer bent, worden de eerste 3 dagen pleegouderverlof betaald door je werkgever. De overige dagen krijg je een uitkering van je ziekenfonds.

Werk je als zelfstandige? Dan ontvang je een wekelijkse uitkering van je ziekenfonds, die ingaat vanaf de eerste dag van het pleegouderverlof.

Je dient dus de uitkering aan te vragen bij je ziekenfonds.

Hoe lang kan ik pleegouderverlof nemen?

Het pleegouderverlof is in het geval van een kind met een handicap beperkt tot 12 weken per pleegouder. Daarbovenop worden er nog 2 weken toegekend per pleeggezin, wat betekent dat deze weken kunnen verdeeld worden tussen de beide pleegouders.

Ben ik beschermd tegen ontslag tijdens het pleegouderverlof?

Tijdens het pleegouderverlof ben je beschermd tegen ontslag.

Meer informatie?

Neem contact op met je personeelsdienst of je ziekenfonds of surf naar www.vlaanderen.be/pleegouderverlof.

Adoptieverlof

Als je een kind met een handicap adopteert, heb je recht op adoptieverlof.

Als het kind een fysieke of mentale handicap heeft voor minstens 66 % of lijdt aan een bepaalde aandoening, kan het adoptieverlof verdubbeld worden.

Voor wie?

Niet iedereen heeft automatisch recht op adoptieverlof. Dit recht hangt nauw samen met de specifieke situatie waarin je je bevindt: Welke functie heb je? Hoe lang werk je al? Waar werk je?

Privésector

Als je in de privésector werkt, kun je altijd adoptieverlof aanvragen. De aanvraag kan in principe nooit geweigerd of uitgesteld worden.

Ben je zelfstandige?

Je hebt recht op adoptieverlof.

Andere sector

Neem contact op met je personeelsdienst.

Wat zijn de mogelijkheden?

Het adoptieverlof kan je enkel voltijds opnemen in een aaneengesloten periode.

Word ik betaald?

Als je werknemer bent, worden de eerste 3 dagen adoptieverlof betaald door je werkgever. De overige dagen krijg je een uitkering van je ziekenfonds.

Werk je als zelfstandige? Dan ontvang je een wekelijkse uitkering van je ziekenfonds, die ingaat vanaf de eerste dag van het adoptieverlof.

verlof.

Je dient dus de uitkering aan te vragen bij je ziekenfonds.

Hoe lang kan ik adoptieverlof nemen?

Het adoptieverlof is in het geval van een kind met een handicap beperkt tot 12 weken per adoptieouder. Daarbovenop worden er nog 2 weken toegekend per adoptiegezin, wat betekent dat deze weken kunnen verdeeld worden tussen de beide adoptieouders.

Ben ik beschermd tegen ontslag tijdens het adoptieverlof?

Tijdens het adoptieverlof ben je beschermd tegen ontslag.

Meer informatie?

Neem contact op met je personeelsdienst, je ziekenfonds of surf naar <https://www.vlaanderen.be/adoptieverlof>.

Verlof om medische bijstand

Het verlof om medische bijstand wordt ook wel eens 'zorgverlof' genoemd. Dit verlof laat je toe om tijdelijk te stoppen met werken of je werk te verminderen. Hierdoor kun je de zorg opnemen voor:

- een minderjarig kind met wie je samenwoont én dat lijdt aan een zware ziekte;
- een bloedverwant tot en met de 2de graad die lijdt aan een zware ziekte, met

- wie je niet samenwoont;
- een aanverwant tot en met de 1ste graad die lijdt aan een zware ziekte, met wie je niet samenwoont.

Onder de tweede en derde van bovenstaande categorieën verstaan we:

- je kinderen;
- je kleinkinderen;
- je broers en zussen;
- je stiefkinderen.

Onder 'zware ziekte' dient elke ziekte of medische ingreep begrepen te worden die door de behandelende arts als zodanig beoordeeld wordt en waarvoor hij of zij meent dat elke vorm van sociale, familiale of mentale bijstand noodzakelijk is voor het herstel.

Voor wie?

Niet iedereen heeft automatisch recht op verlof om medische bijstand. Dit recht hangt

nauw samen met de specifieke situatie waarin je je bevindt: Welke functie heb je? Hoe lang werk je al? Waar werk je?

Privésector

Je hebt recht op verlof om medische bijstand wanneer je werkgever meer dan 10 werknemers tewerk stelt. In alle andere gevallen heb je toestemming nodig van je werkgever.

! Je werkgever kan je recht op verlof om medische bijstand met maximaal 7 dagen uitstellen omwille van de goede werking in het bedrijf/de dienst waarin je tewerkgesteld bent.

Ben je zelfstandige?

Je hebt geen recht op verlof om medische bijstand.

Andere sector

Neem contact op met je personeelsdienst.

Wat zijn de mogelijkheden?

In principe heb je steeds drie mogelijkheden:

- volledige onderbreking;
- halftijdse onderbreking;
- vermindering met 1/5.

Word ik betaald?

Je ontvangt een uitkering van de RVA voor de periode waarin je verlof om medische bijstand neemt.

Hoe lang kan ik verlof om medische bijstand nemen?

Je kunt verlof om medische bijstand opnemen in periodes van minimum 1 maand en maximum 3 maanden. Als het nodig is, kun je dit verlengen tot een maximale duur van 12 maanden voor voltijds zorgverlof en 24 maanden voor halftijds of 1/5de-zorgverlof.

Onderbreek je je loopbaan volledig voor het opnemen van verlof om medische bijstand, mag je dit ook doen voor een kortere periode dan 1 maand, bijvoorbeeld voor 1, 2 of 3 weken.

Je kunt niet gelijktijdig halftijds zorgverlof en 1/5de-zorgverlof opnemen. Je kunt echter wel van de ene regeling naar de andere overgaan, mits je de maximumduur van de verschillende regimes respecteert. Heb je bijvoorbeeld reeds 6 maanden volledig zorgverlof opgenomen, dan kun je nadien nog slechts 12 maanden halftijds zorgverlof opnemen. Als je wilt overstappen van de ene regeling naar een andere, informeer je je best op voorhand eens bij de RVA.

Ben ik beschermd tegen ontslag tijdens het verlof om medische bijstand?

Tijdens het verlof voor medische bijstand en in de 3 daaropvolgende maanden ben je beschermd tegen ontslag.

Meer informatie?

Neem contact op met je personeelsdienst of de RVA of surf naar www.rva.be/nl/burgers/loopbaanonderbreking-tijdscrediet-en-thematische-verloven.

Verlof voor palliatieve zorg

Palliatief verlof laat je toe je werk tijdelijk te onderbreken of te verminderen zodat je voor een kind kunt zorgen dat ongeneeslijk ziek is en zich in een terminale fase bevindt. Het kind hoeft geen lid van je gezin te zijn.

Voor wie?

Niet iedereen heeft automatisch recht op palliatief verlof. Dit recht hangt nauw samen met de specifieke situatie waarin je je bevindt: Welke functie heb je? Hoe lang werk je al? Waar werk je?

Privésector

Als je in de privésector werkt, kun je altijd palliatief verlof aanvragen. De aanvraag kan in principe nooit geweigerd of uitgesteld worden.

Ben je zelfstandige?

Je kunt geen palliatief verlof aanvragen.

Andere sector

Neem contact op met je personeelsdienst.

Je kunt palliatief verlof opnemen wanneer je een attest van een arts kunt voorleggen waaruit blijkt dat je bereid bent om zorg te verlenen aan het palliatieve kind.

Wat zijn de mogelijkheden?

In principe heb je steeds drie mogelijkheden:

- voltijdse onderbreking;
- halftijdse onderbreking;
- vermindering met 1/5.

Word ik betaald?

Tijdens palliatief verlof krijg je geen of minder loon van je werkgever. Om dit te compenseren, ontvang je een vergoeding van de RVA. De vergoeding is een vast bedrag en wordt niet berekend op basis van je inkomen.

Hoe lang kan ik palliatief verlof nemen?

Je kunt je werk gedurende 1 maand volledig of gedeeltelijk onderbreken voor palliatief verlof. Met een nieuwe aanvraag kun je het verlof maximum 1 maand verlengen. Je kunt tot tweemaal een nieuwe aanvraag indienen. In totaal kun je dus recht hebben op 3 maanden palliatief verlof. Volstaat dit niet, dan kun je nadien nog verlof om medische bijstand of mantelzorgverlof aanvragen.

Je kunt niet gelijktijdig halftijds palliatief verlof en 1/5de palliatief verlof opnemen. Je kunt echter wel van de ene regeling naar de andere overgaan, mits je de maximumduur van de verschillende regimes respecteert. Zo kun je bijvoorbeeld een aanvraag indienen om je 1/5de palliatief verlof te laten overgaan in een volledig palliatief verlof als de toestand van de persoon voor wie je zorgt erg snel achteruit gaat. Je mag echter niet de maximale duur van 3 maanden overschrijden.

Ben ik beschermd tegen ontslag tijdens het palliatief verlof?

Tijdens het palliatief verlof en in de 3 daaropvolgende maanden ben je beschermd tegen ontslag.

Meer informatie?

Neem contact op met je personeelsdienst of de RVA of surf naar www.rva.be/nl/burgers/loopbaanonderbreking-tijdskrediet-en-thematische-verloven.

Tijdskrediet

Met tijdskrediet kun je als werknemer je loopbaan tijdelijk stopzetten. De begrippen 'tijdskrediet' en 'loopbaanonderbreking' worden vaak door elkaar gebruikt. In de privésector spreek je over tijdskrediet, in de openbare sector over loopbaanonderbreking.

Voor wie?

Niet iedereen heeft automatisch recht op tijdskrediet. Dit recht hangt nauw samen met de specifieke situatie waarin je je bevindt: Welke functie heb je? Hoe lang werk je al? Waar werk je?

Privésector

Je hebt recht op tijdskrediet wanneer je werkgever meer dan 10 werknemers tewerkstelt. In alle andere gevallen heb je van je werkgever toestemming nodig om tijdskrediet op te nemen.

Je werkgever kan je recht op tijdskrediet uitstellen omwille van de goede werking in het bedrijf/de dienst waarin je tewerkgesteld bent. Daarnaast kunnen bepaalde personeelscategorieën (bijvoorbeeld werknemers met een leidinggevende functie) uitgesloten worden.

Ben je zelfstandige?

Je hebt geen recht op tijdskrediet.

Andere sector

Neem contact op met je personeelsdienst of de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA).

Voorwaarden?

Je kunt een beroep doen op tijdskrediet wanneer je:

- zorgt voor een kind met een handicap jonger dan 21 jaar;
- zorg of bijstand verleent aan een zwaar ziek minderjarig kind, dat al dan niet deel uitmaakt van het gezin;
- palliatieve zorgen verleent aan een minderjarig kind.

Wat zijn de mogelijkheden?

In principe heb je steeds drie mogelijkheden:

- voltijdse onderbreking;
- halftijdse onderbreking;
- vermindering met 1/5.

Word ik betaald?

Neem je tijdskrediet, dan kun je tot maximum 51 maanden rekenen op een uitkering van de RVA.

Hoe lang kan ik tijdskrediet nemen?

Je kunt tot maximum 51 maanden tijdskrediet nemen.

Meer informatie?

Neem contact op met je personeelsdienst of de RVA of surf naar www.rva.be/nl/burgers/loopbaanonderbreking-tijdskrediet-en-thematische-verloven.

In bepaalde gevallen vult de Vlaamse overheid de RVA-uitkering voor tijdskrediet, ouderschapsverlof, verlof om medische bijstand en palliatief verlof aan met een Vlaamse aanmoedigingspremie. De werknemer kan deze premie aanvragen bij de Dienst Aanmoedigingspremies. Dit dient te gebeuren binnen de 6 maanden na het begin van het tijdskrediet of het thematisch verlof.

Departement Werk & Sociale Economie - Dienst Aanmoedigingspremies

1700 (gratis nummer) - aanmoedigingspremie@vlaanderen.be

Zorgverlof voor zelfstandigen

Als zelfstandige (in hoofdberoep) of meewerkende echtgenoot/echtgenote heb je recht op zorgverlof voor zelfstandigen.

Voor wie?

Elke zelfstandige die zijn beroepsactiviteit tijdelijk moet stopzetten om te zorgen een kind met een handicap.

Voorwaarden?

Dit zorgverlof kan opgenomen worden voor:

- je eigen kind of een kind van je echtgenoot/echtgenote;
- een kind dat door jou of je echtgenoot/echtgenote werd geadopteerd;
- een kind voor wie je pleegvoogd bent;
- een kind dat aan jou, aan je echtgenoot/echtgenote of aan iemand met wie je een feitelijk gezin vormt, werd toevertrouwd na een gerechtelijke beslissing of als gevolg van een plaatsingsmaatregel;
- een kind voor wie het ouderlijk gezag aan jou, aan je echtgenoot/echtgenote of aan iemand met wie je een feitelijk gezin vormt, werd toevertrouwd door een vonnis van de jeugdrechtbank.

Dit zorgverlof is mogelijk:

- tot het ogenblik dat het kind met de handicap de leeftijd van 21 jaar bereikt wanneer dit kind recht geeft op de zorgtoeslag voor kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte of de verhoogde

kinderbijslag;

- tot het ogenblik dat het kind met de handicap de leeftijd van 25 jaar bereikt wanneer er recht is op een integratietegemoetkoming.

Wat zijn de mogelijkheden?

Je kunt de zelfstandige activiteit zowel deeltijds als voltijds stopzetten.

Word ik betaald?

Je ontvangt:

- een financiële uitkering;
- een vrijstelling van betaling van sociale bijdragen.

Hoe lang kan ik zorgverlof nemen?

Per aanvraag kun je minimaal 1 maand en maximaal 6 maanden zorgverlof nemen.

Over de gehele loopbaan is de periode beperkt tot 12 maanden.

Meer informatie?

Neem contact op met je sociaal verzekeringsfonds.

Ben je werkloos?

Personen die volledig werkloos zijn, kunnen, als zij mantelzorg verrichten, onder bepaalde voorwaarden vrijgesteld worden van de verplichting om beschikbaar te zijn voor de arbeidsmarkt. In dat geval ontvangen zij een RVA-uitkering, die echter vaak lager is dan hun werkloosheidsuitkering.

Voor wie?

De werkloze mantelzorg die zorg wilt verlenen aan een naaste.

Voorwaarden?

Je geeft:

- zorg aan een kind met een handicap dat jonger is dan 21 jaar;
- palliatieve zorg aan een minderjarig kind.

Word ik betaald?

- Palliatieve zorg:

Je werkloosheidsuitkering wordt vermindert tot € 11,74 per dag.

Je zult wel het normale dagbedrag van je werkloosheidsuitkering blijven ontvangen als dat lager zou zijn dan € 11,74.

- Zorg aan een kind met een handicap dat jonger is dan 21 jaar:

Je werkloosheidsuitkering wordt gedurende de eerste 24 maanden vermindert tot € 11,74 per dag. Vanaf de 25ste maand bedraagt je werkloosheidsuitkering € 9,54 per dag.

Je zult wel het normale dagbedrag van je werkloosheidsuitkering blijven ontvangen als dat lager zou zijn dan € 11,24 of € 9,54.

Hoe lang kan ik zorgverlof nemen?

Werklozen hebben recht op:

- ten minste 1 en ten hoogste 2 maanden zorgverlof per persoon die palliatieve zorg nodig heeft;
- ten minste 3 en ten hoogste 12 maanden zorgverlof per aanvraag voor de zorg voor een kind tot 21 jaar met een handicap. Deze vrijstelling kan hernieuwd worden voor een totaal van maximum 48 maanden.

Meer informatie?

Surf naar www.rva.be/nl/documentatie/infolblad/t154 of contacteer je vakbond of de hulpkas voor werkloosheidsuitkeringen.

Ben je arbeidsongeschikt of invalide?

Wanneer je arbeidsongeschikt of invalide bent, dien je toestemming te vragen aan de adviserend arts van je ziekenfonds om de zorg voor een minderjarig kind met een handicap te mogen verrichten of verder te zetten tijdens de ziekteperiode. Zonder toestemming bestaat de kans dat je het bedrag van je ziekte-uitkeringen dient terug te betalen.

Premies voor woning- aanpassing

Trappen, drempels, deuren en andere hindernissen kunnen thuiszorg onnodig bemoeilijken. Het kan daarom interessant zijn om aanpassingen te doen aan de woning. Vaak maken kleine aanpassingen het mogelijk om langer zelfstandig thuis te blijven wonen.

Neem contact op met de Dienst Maatschappelijk Werk van je ziekenfonds voor advies op maat. Tijdens een huisbezoek kan de maatschappelijk assistent(e) of ergotherapeut(e), samen met jou, nagaan welke aanpassingen nuttig kunnen zijn. De medewerker zal bekijken voor welke premie(s) je in aanmerking komt en je helpen bij de opmaak van een dossier.

Vlaamse renovatiepremie

De Vlaamse renovatiepremie draagt bij in de kosten die eigenaars maken om hun woning te renoveren.

Meer informatie?

Neem contact op met je gemeentebestuur of met het Agentschap Wonen-Vlaanderen op het nummer 1700 (gratis) of surf naar www.wonenvlaanderen.be.

Brusselse premie voor de aanpassing van een woning bewoond door een persoon met een handicap

Woon je in Brussel en wil je je woning aanpassen aan de handicap van je kind? Informeer dan zeker of je in aanmerking komt voor deze premie.

Meer informatie?

Neem contact op met de dienst Grondregie van de stad Brussel op het nummer 02 279 41 20 of surf naar www.brussel.be/gemeentelijke-premie-woningaanpassing-voor-personen-met-een-handicap.

Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH)

Het VAPH betaalt een deel van de kosten voor woningaanpassingen terug. Het gaat om kosten voor aanpassingen die noodzakelijk zijn wegens een handicap.

Woningaanpassingen

Alle soorten woningaanpassingen waarvoor je bij het VAPH een tegemoetkoming kunt aanvragen, zijn opgenomen in een referentielijst die je kunt raadplegen op www.vaph.be/hulpmiddelen/tegemoetkomingen. Voor aanpassingen die niet in de lijst vermeld staan, kun je terecht bij de Bijzondere Bijstandsc commissie (BBC).

Je ziekenfonds kan je helpen bij de aanvraag van een tegemoetkoming. Je doet de aanvraag best voordat je de aanpassingswerken uitvoert.

Nieuwbouw

Wil je een nieuwe woning bouwen die aangepast is aan de noden van je kind met een handicap? Je kunt een tegemoetkoming aanvragen bij het VAPH voor de extra kosten die gemaakt worden als gevolg van de handicap.

Voor meer informatie neem je contact op met het VAPH.

Voor meer informatie over tegemoetkomingen: bel naar het gratis nummer 1700 van de Vlaamse Infolijn of surf naar www.premiezoeker.be.

LM, wij zijn echt met je gezondheid bezig

LM is er voor jou als mantelzorgers om je te adviseren en bij te staan waar nodig. We zetten de belangrijkste aanvullende diensten op een rijtje.

! Op zoek naar een LM-kantoor in je buurt? Surf naar www.lm.be. Daar vind je de adressen en openingsuren van alle kantoren.

Dienst Maatschappelijk Werk (DMW)

De Dienst Maatschappelijk Werk is gratis en voor iedereen toegankelijk.

De hulp- en dienstverlening van de DMW richt zich specifiek naar personen met een verminderde zelfredzaamheid ten gevolge van ziekte, handicap, ouderdom of sociale kwetsbaarheid, en hun mantelzorgers.

Informatie, advies en ondersteuning in de thuiszorg

Heb je vragen over de ziekte of handicap van je kind? Wil je je kind zo lang mogelijk thuis blijven verzorgen? Neem dan contact op met de Dienst Maatschappelijk Werk.

Begeleiding

De handicap van je kind kan je leven grondig veranderen. Het vraagt energie en tijd om dit een plaats te geven. De maatschappelijk werkers van de DMW kunnen je helpen bij het opstellen van een hulpverleningsplan, steeds rekening houdend met jouw wensen en mogelijkheden en die van je kind.

Waarvoor kan je ook bij de Dienst Maatschappelijk Werk terecht?

- Informatie en advies over:
 - financiële en sociale tegemoetkomingen (integratietegemoetkoming en inkomensvervangende tegemoetkoming, de verschillende zorgbudgetten binnen de Vlaamse sociale bescherming, financiële steun bij kanker, ...);
 - de erkenning van de handicap van je kind (parkeerkaart en andere sociale voordelen);
 - Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) en Integrale Jeugdhulp;
 - hulpmiddelen (vb. rolwagens, personenalarmsysteem);
 - woningaanpassing;
 -
- Onderzoek zorgbehoefte
- Vroegtijdige zorgplanning en bespreking

- van noden op lange termijn
- Ergotherapeutische begeleiding in de thuissituatie
- ...

Indien de Dienst Maatschappelijk Werk niet de gepaste hulpverlening kan bieden, verwijst de maatschappelijk werker jou door naar de juiste hulp.

Een telefoontje volstaat om een afspraak te maken. Je kunt op consultatie komen in je plaatselijk kantoor of een huisbezoek aanvragen als het voor jou niet mogelijk is om naar het kantoor te komen. De contactgegevens vind je op pagina 39 van deze brochure.

LM-verenigingen

vzw Liever Thuis LM

De vzw Liever Thuis LM is de mantelzorgvereniging van LM. De vereniging is er voor mantelzorgers en zorgbehovende personen, zoals kinderen met een handicap. Ze biedt informatie aan over mantelzorg en sociale wetgeving. Daarnaast verdedigt de vereniging de belangen van haar doelgroep in de hoop zo een steentje bij te dragen tot een mantelzorgvriendelijke samenleving.

Als lid van de vzw Liever Thuis LM ontvang je viermaal per jaar het ledenblad 'Liever Thuis' en een uitnodiging voor infosessies die in je regio doorgaan.

Neem contact op met de vereniging om gratis lid te worden.

02 542 87 09 - 0473 52 70 76
 lieverthuis@lm.be
 www.lieverthuislm.be

- ! De vzw Liever Thuis LM stelt een aantal folders en brochures ter beschikking voor mantelzorgers en zorgbehovenden. Deze zijn gratis te verkrijgen bij de vereniging. Een overzicht van het aanbod vind je op pagina 37 van deze brochure.

Liberaal Vereniging van Personen met een Handicap vzw

De Liberale Vereniging van Personen met een Handicap (LVPH) vzw is de vereniging voor personen met een handicap van LM. Ze komt op voor de belangen van personen met een handicap, ongeacht de leeftijd of de aard van de beperking. Ze streeft naar een samenleving waarin personen met een handicap als volwaardige burgers hun leven kunnen uitbouwen zoals zij dit wensen.

Als lid van LVPH vzw ontvang je viermaal per jaar het ledenblad 'Onbegrensd'.

Lidmaatschap is gratis.

02 542 86 89 - lvph@lm.be
 www.lvph-lm.be

Uitleendienst / Zorgshop / Zorgboetiek

Dankzij de uitleendienst, zorgshop of zorgboetiek kun je medisch materiaal ontlend dat je tijdelijk nodig hebt en waarvan de aankoopprijs te hoog is, zoals bijvoorbeeld krukken, een ziekenbed, een alternatingmatras, noodoproepsystemen, toiletartikelen, een vierwielrollator en serumhouders. Daarnaast is er ook de mogelijkheid om medisch materiaal, zoals bijvoorbeeld incontinentiemateriaal, aan te kopen.

Ziekenvervoer

Heb je nood aan ziekenvervoer? LM verleent onder bepaalde voorwaarden en voor bepaalde redenen van ziekenvervoer een tegemoetkoming. De tegemoetkoming is verschillend al naargelang het over dringend of niet-dringend ziekenvervoer gaat.

vzw alin

De vzw alin staat in voor de begeleiding van budgethouders. Dit zijn mensen met een handicap die gebruik maken van een persoonlijke-assistentiebudget (PAB). Ook

mensen met een handicap die (nog) geen dergelijk budget ontvangen, kunnen bij de vzw alin terecht met al hun vragen rond PAB. De vzw alin vindt het belangrijk dat elke persoon met een handicap de vrijheid heeft om zelf een keuze te maken uit de ondersteuningsmogelijkheden, mits de nodige begeleiding, en verdedigt daarom actief de belangen van haar gebruikers.

02 515 18 50 - info@alin-vzw.be
www.alin-vzw.be

Samenspraak-fiche

De Samenspraak-fiche heeft tot doel de communicatie over de zorg tussen de mantelzorg(er), het zorgkind en de professionele zorg- en hulpverleners te verbeteren en op die manier de samenwerking te versterken.

De fiche wordt, ter voorbereiding van een zorgoverleg, ingevuld door de mantelzorg(er) en de professionele zorg- of hulpverlener(s). Indien mogelijk vult ook het zorgkind een fiche in. Tijdens het overleg worden de antwoorden vergeleken en besproken.

De Samenspraak-fiche werd ontwikkeld door de Hogeschool Gent en de Vrije Universiteit Brussel, in opdracht van de Vlaamse overheid en in overleg met de Vlaamse mantelzorgverenigingen, waaronder de vzw Liever Thuis LM.

De fiche en bijhorende handleiding zijn terug te vinden op www.mantelzorgers.be of gratis te bestellen bij de vzw Liever Thuis LM.

Website Vlaams Expertisepunt Mantelzorg

www.mantelzorgers.be is de portaalsite voor alles wat met mantelzorg te maken heeft. De website is een initiatief van de 6 erkende Vlaamse mantelzorgverenigingen, in opdracht van de Vlaamse overheid. Je vindt er informatie over tegemoetkomingen en premies, de thuiszorgdiensten, opvangmogelijkheden, hulpmiddelen en zoveel meer. Ook de vormingskalender voor mantelzorgers uit Vlaanderen en Brussel vind je er terug.

Aanbod folders en brochures

De vzw Liever Thuis LM heeft een aanbod aan folders en brochures die mantelzorgers en zorggebruikers kunnen helpen om hun weg te vinden binnen het hulpverleningsaanbod.

Folders

Liever Thuis LM

Deze kennismakingsfolder geeft je een overzicht van wat de vzw Liever Thuis LM doet en waarvoor je bij de vereniging terecht kunt.

Thuiszorg. Naar waar moet ik bellen?

In deze folder vind je de contactgegevens van alle mantel- en thuiszorgondersteunende diensten van LM die nuttig kunnen zijn.

Brochures

Verpleegkundige handelingen door mantelzorgers

In deze brochure lees je welke stappen je als mantelzorgers dient te nemen om een verpleegkundige handeling te mogen uitvoeren. Het gaat over handelingen zoals inspuitingen geven, sondevoeding toedienen, luchtwegen aspireren en wonden verzorgen.

Zelfzorg voor mantelzorgers

Het is belangrijk dat je als mantelzorgers goed voor jezelf zorgt. Deze brochure geeft je informatie over zelfzorg, het stellen van grenzen, assertiviteit en de energiebalans. Er worden praktische tips gegeven waarmee je meteen aan de slag kunt.

Je kunt deze folders en brochures GRATIS aanvragen bij de vzw Liever Thuis LM. Bel naar 02 542 87 09 of stuur een mail naar lieverthuis@lm.be. Je kunt de folders ook online raadplegen op www.lieverthuislm.be/brochures.htm.

Klachtenprocedure vzw Liever Thuis LM

Als mantelzorgvereniging vinden wij de inspraak van onze leden in onze werking erg belangrijk. De vzw Liever Thuis LM werkt immers vanuit een mensbeeld waarin de keuzevrijheid, inspraak en zelfredzaamheid centraal staan.

Heb je een **suggestie** voor het verbeteren of uitbouwen van onze werking en dienstverlening? Dan willen wij dit graag van je horen.

Ook als je ontevreden bent over onze werking, willen we dit graag horen. Een

klacht is in de eerste plaats een uitnodiging tot verbetering van ons aanbod. Ben je ontevreden over onze dienstverlening? Dan vragen wij dat je dit ongenoegen **schriftelijk** formuleert aan de hand van het **klachtenformulier** dat je kunt terugvinden op onze website of op eenvoudige telefonische aanvraag (02 542 87 09 of 0473 52 70 76).

De volledige klachtenprocedure van onze mantelzorgvereniging is terug te vinden op www.lieverthuislm.be/suggesties.htm.

Bescherming van je persoonlijke gegevens

Als je lid wordt van de vzw Liever Thuis LM, worden je persoonsgegevens verwerkt. Dit gebeurt voor het ledenbeheer, voor het verzenden van het ledenblad 'Liever Thuis' en voor de organisatie van infosessies en andere activiteiten. Je kunt op ieder moment vragen je persoonsgegevens te wijzigen of te wissen.

Contactadressen

Dienst Maatschappelijk Werk (DMW) LM

Dienst Maatschappelijk Werk LM Plus

Kalkoven 22, 1730 Asse
Lange Nieuwstraat 109, 2000 Antwerpen
Revillpark 1, 8000 Brugge
Geraetsstraat 20, 3500 Hasselt
0800 17 417 - dmw@lmplus.be

Dienst Maatschappelijk Werk LM MUTPLUS.be

Koninginneplein 51-52, 1030 Brussel
02 209 49 74 - socia@mutplus.be

Dienst Maatschappelijk Werk LM Oost-Vlaanderen

Brabantdam 109, 9000 Gent
09 235 72 85 - dmw.ov@lm.be

Deze brochure is een uitgave van de vzw Liever Thuis LM.

Als mantelzorger of zorgenkind kun je bij ons terecht met je verhaal. Wij bieden een luisterend oor voor al je zorgen en vragen. Ook voor informatie en advies over mantelzorg kun je steeds bij ons terecht.

De vereniging organiseert op regelmatige basis infosessies en andere activiteiten waar je heel wat zaken kunt bijleren en de mogelijkheid krijgt om personen te ontmoeten die zich in dezelfde situatie bevinden. Via het ledenblad 'Liever Thuis' word je bovendien driemaandelijks geïnformeerd over diensten en onderwerpen die interessant kunnen zijn voor personen die te maken krijgen met zorg.

Tenslotte komt de vzw Liever Thuis LM op voor de belangen van mantelzorgers en zorgbehoevenden, zoals kinderen met een handicap. De vereniging ijvert bij de overheid voor een goede en eerlijk uitgebouwde dienstverlening.

Het lidmaatschap is gratis. Je kunt lid worden op eenvoudige aanvraag.

Nationaal secretariaat

vzw Liever Thuis LM

Livornostraat 25, 1050 Brussel

Tel.: 02 542 87 09 - 0473 52 70 76

Fax: 02 542 86 99

lieverthuis@lm.be - www.lieverthuislm.be

www.facebook.com/lieverthuislm

**Wij zijn echt met je
gezondheid bezig!**

**Ontdek LM op
www.lm.be**